

Afrika'da Sömürgecilik ve Direnç

Çalışma Kağıdı

Afrika'da sömürgecilik, Avrupalı devletlerin kıtayı ekonomik ve stratejik çıkarları doğrultusunda ele geçirmesiyle yaşanmış, buna karşılık yerel halklar silahlı ayaklanmalardan kültürel direnişe kadar çeşitli yöntemlerle karşı koymuştur.

Sorular

1. Aşağıdakilerden hangisi Afrika'da sömürgeciliğin yaygınlaşmasında etkili olan faktörlerden biri DEĞİLDİR?

- A) Sanayi Devrimi'nin getirdiği ekonomik ihtiyaçlar
- B) Avrupa devletleri arasındaki siyasi rekabet
- C) Afrika'nın kendi içinde birleşerek Avrupa'ya karşı durması
- D) Teknolojik gelişmelerin Avrupa'ya sağladığı üstünlük

2. Belçika Kralı II. Leopold'un kişisel sömürgesi olarak bilinen ve büyük zulümlerin yaşandığı bölge neresidir?

- A) Nijerya
- B) Kongo
- C) Sudan
- D) Cezayir

3. Afrika'da sömürgeciliğe karşı verilen direnişlerden hangisi, dini ve mistik inançların ön plana çıktığı bir ayaklanmadır?

- A) Zulu Savaşları
- B) Maji Maji Ayaklanması
- C) Abdülkadir Paşa'nın Mücadelesi
- D) Boer Savaşları

4. Afrika'da sömürgeciliğin yaygınlaşmasında etkili olan temel nedenler nelerdir?

5. Afrika'da görülen başlıca sömürgeci güçler ve etki alanları hakkında bilgi veriniz.

6. Afrika halklarının sömürgeciliğe karşı gösterdiği direniş biçimlerine örnekler veriniz.

7. Tanımla: Sömürgeciliğin temel itici güçlerinden biri nedir?

8. Tanımla: Afrika'yı sömürgeleştiren başlıca Avrupa devletleri kimlerdir?

9. Tanımla: Afrika'da sömürgeciliğe karşı verilen önemli silahlı direnişlerden biri nedir?

Cevap Anahtarı

1. C) Afrika'nın kendi içinde birleşerek Avrupa'ya karşı durması — Afrika halkları sömürgecilik döneminde genellikle kendi içlerinde parçalanmış durumdaydı ve Avrupa'ya karşı ortak bir cephe oluşturamadılar. Bu durum, sömürgeciliğin yayılmasını kolaylaştıran etkenlerden biriydi.
2. B) Kongo — Belçika Kralı II. Leopold, Kongo'yu kendi kişisel mülkü olarak yönetmiş ve kauçuk ticareti başta olmak üzere acımasız sömürü politikalarıyla milyonlarca insanın ölümüne neden olmuştur.
3. B) Maji Maji Ayaklanması — Maji Maji Ayaklanması (1905-1907), Alman sömürge yönetimine karşı Doğu Afrika'da (bugünkü Tanzanya) patlak vermiş, yerel kabilelerin bir araya gelerek dini liderlerin önderliğinde direniş gösterdiği bir isyandır. İsyanın adı, 'Maji' (su) adı verilen ve kendilerini kurşunlardan koruyacağına inanılan bir iksirden gelmektedir.
4. 1. Sanayi Devrimi'nin getirdiği hammadde ve pazar ihtiyacı. 2. Stratejik konumlar ve ticaret yollarının kontrolü isteği. 3. Milliyetçilik akımlarının etkisiyle 'sömürgecilik yarışı'. 4. Teknolojik üstünlük (silahlar, ulaşım) ve 'medeniyet götürme' yanılgısı.
5. 1. İngiltere: Mısır, Sudan, Nijerya, Güney Afrika gibi geniş coğrafyalar. 2. Fransa: Kuzey ve Batı Afrika'nın büyük bölümü (Cezayir, Senegal, Tunus). 3. Belçika: Kongo (Kral II. Leopold'un özel sömürgesi). 4. Portekiz: Angola, Mozambik. 5. Almanya: Doğu Afrika, Güneybatı Afrika.
6. 1. Silahlı Direniş: Zulu Savaşları (İngiltere'ye karşı), Maji Maji Ayaklanması (Almanya'ya karşı), Abdülkadir Paşa'nın Cezayir'deki mücadelesi (Fransa'ya karşı). 2. Siyasi ve Diplomatik Direniş: Yerel liderlerin antlaşmalarla haklarını savunma çabaları. 3. Kültürel ve Dini Direniş: Geleneksel inançların ve yaşam tarzının korunması, dini liderlerin öncülüğünde direniş.
7. Sanayi Devrimi sonrası artan hammadde ve pazar ihtiyacı.
8. İngiltere, Fransa, Belçika, Portekiz, Almanya, İtalya.
9. Maji Maji Ayaklanması (Almanya'ya karşı).

Bounlu

Tüm kartlar, adım adım çözümler ve AI hoca desteği Notek uygulamasında.
Sınav tarihlerini Promy otomatik hatırlatıcıya çevirir.